

Circulara episcopului diecezan Ladislau

II. / 2017

Nr. 610/2017.

DESPRE ADMINISTRAREA BUNURILOR BISERICEȘTI – ACTUALIZARE

La definirea responsabilităților locului de muncă, fiecare preot, în mod deosebit preoții parohi, pe lângă activitățile de ordin pastoral, trebuie să-și asume și activitățile administrative. Îndeplinirea acestor îndatoriri are ca scop asigurarea gestionării atente a bunurilor materiale ale parohiei, prin respectarea prevederilor bisericești și civile în acest sens. În ultimii ani am abordat în mod repetat acest subiect, cerându-vă să tratăm cu seriozitate aceste îndatoriri, evitând astfel situațiile în care probleme nerezolvate în trecut ar putea îngreuna, produce daune, sau face chiar imposibilă buna desfășurare a vieții comunităților noastre. Multiplele și dese modificări legislative implică o și mai mare atenție în administrarea bunurilor, deoarece păstrarea în siguranță a acestora este responsabilitatea noastră, ceea ce în virtutea noilor reglementări înseamnă de multe ori asumarea din partea noastră a unor sarcini noi, necunoscute până în acest moment. Pe lângă acestea, și prevederile bisericești ne îndeamnă la punctualitate și deosebită atenție atunci, când se referă la activitatea administrativă desfășurată de către preoții parohi, în mod deosebit când este vorba de administrarea bunurilor bisericești (*v. CIC c. 519. respectiv c. 532.*).

Pentru a putea corespunde cât mai bine și mai eficient sarcinilor mai sus amintite, în cadrul Episcopiei funcționează de câțiva ani un birou administrativ, al cărui activitate cuprinde și asistența oferită parohiilor: asistarea și înlesnirea sarcinilor de administrare a bunurilor bisericești, monitorizarea și organizarea lucrărilor de restaurare a imobilelor bisericești, inițierea și urmărirea demersurilor juridice legate de patrimoniul bisericesc, crearea condițiilor necesare și aplicarea normelor de securitate, și nu în ultimul rând susținerea tuturor inițiativelor care au ca și scop conservarea și valorificarea bunurilor bisericești, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Îi rog pe confrății preoți să acorde și în continuare o deosebită atenție administrării bunurilor bisericești din propriile parohii, astfel încât toate activitățile de acest gen să fie efectuate în mod corect, coerent, eficient, conform prevederilor. Poate să ne fie în continuare de ajutor *Îndrumarul administrativ* publicat în anul 2014. Doresc să completez acel material prin câteva precizări și actualizări, în conformitate cu legislația actuală.

I. RENOVĂRILE BISERICILOR ȘI CLĂDIRILOR BISERICEȘTI

Trebuie să ne ocupăm și în continuare cu seriozitate de conservarea și păstrarea în bune condiții a bunurilor imobile bisericești. Având în vedere că nu putem realiza acest obiectiv din fonduri proprii, suntem nevoiți să apelăm la ajutorul binefăcătorilor și susținătorilor noștri. Îi rog pe confrății mei preoți să își asume rolul de inițiatori. Să planifice din timp renovarea bisericilor, și să facă tot posibilul ca și credincioșii să conștientizeze responsabilitatea ce le revine față de propria biserică și starea acesteia. Să anunțăm din timp la Episcopie planurile de renovare, pentru a putea demara pașii necesari realizării lucrărilor. Biroul administrativ al Episcopiei oferă ajutor la efectuarea măsurătorilor, întocmirea bugetului, întocmirea parțială a proiectelor, organizarea și monitorizarea lucrărilor. Toate acestea nu înseamnă însă, că parohul locului, credincioșii sau comitetele bisericești sunt scutite de sarcinile pe care le implică renovarea bisericii.

Ne-am adresat pentru ajutor financiar în mai multe rânduri Secretariatului de Stat pentru Culte. Am subliniat de multe ori importanța urmării pașilor procedurali: respectarea condițiilor pentru întocmirea proiectului, respectarea strictă a prevederilor proiectului în realizarea acestuia și nu în ultimul rând întocmirea precisă și în conformitate cu realitatea a raportului financiar-contabil. Proiectele depuse la Secretariatul de Stat pentru Culte se referă la renovări care nu necesită autorizarea de construire. În art. 11 al legii 50/1991 găsim lista acelor lucrări, care nu presupun autorizare de construire. În esență, legea spune așa: *„Se pot executa fără autorizație de construire numai lucrări care nu modifică structura de rezistență, caracterul inițial și/sau aspectul arhitectural al construcțiilor.”* Confrății preoți interesați se pot adresa pentru mai multe lămuriri în acest sens personalului calificat din biroul administrativ al Episcopiei.

II. REGLEMENTĂRI ISU PRIVIND SECURITATEA LA INCENDIU

Cel puțin odată pe an, atrag atenția confrăților preoți și prin circulară, la respectarea normelor de prevenire a incendiilor, respectiv la importanța cunoașterii și aplicării de către personalul bisericesc și membrii comitetelor bisericești a regulilor privind securitatea la incendiu. Să primim cu deschidere controalele anuale efectuate de către autorități, și cu ajutorul lor să corectăm lipsurile sau neregulile în acest sens din parohiile și bisericile noastre. Trebuie să ne străduim continuu să eliminăm toate posibilele surse de incendiu din clădirile noastre, asigurând astfel desfășurarea activităților în deplină siguranță.

- În temeiul celor de mai sus, se va solicita prin personal autorizat efectuarea de controale periodice ale instalațiilor de protecție împotriva trăsnetului, respectiv remedierea imediată a eventualelor probleme. (*Normativa I. 20-2000*).
- Instalațiile și dispozitivele electrice aflate în folosință trebuie supuse periodic controlului și eventualelor reparații de către persoane autorizate.
- A nu se apela în nici un caz la improvizații, nici chiar cu caracter provizoriu.
- Pentru fiecare dintre clădirile noastre se vor achiziționa stingătoare de incendiu corespunzătoare normelor în vigoare, care vor fi supuse controlului periodic.
- Căile de acces al bisericilor și sălilor mai mari trebuie marcate cu semnale de ieșire la vedere.
- În mai multe locuri se folosesc instalații de încălzire. În astfel de situații este extrem de importantă asigurarea condițiilor necesare (ex. evitarea suprasolicitării rețelei electrice), respectiv așezarea corespunzătoare a radiatoarelor, caloriferelor și accesoriilor. Este important să tratăm cu seriozitate acest aspect, nu doar din punctul de vedere al securității la incendiu, ci și al protecției patrimoniale a bisericilor noastre.

III. ADMINISTRAREA CADASTRALĂ A IMOBILELOR BISERICEȘTI

În exercitarea administrării imobilelor, ne poate fi de ajutor printre altele canonul 1284 din CIC. Și din acesta reiese, că administrarea și conservarea bunurilor bisericesti presupune cunoașterea și urmarea tuturor normelor care asigură un cadru economic și corect al activității pentru Biserică.

- În temeiul celor de mai sus, este datoria fiecărui paroh să verifice cu regularitate situația cadastrală a imobilelor bisericesti, iar dacă descoperă incoerențe între realitate și înregistrări, să întreprindă toate demersurile necesare, pentru actualizarea datelor cadastrale.
- Să se asigure de faptul, că înregistrările cadastrale reflectă realitatea: să fie atenți atât la terenuri, cât și clădiri!
- Trebuie întabulate și Titlurile de Proprietate ale terenurilor aflate în proprietatea Bisericii. Aceste demersuri sunt urgente mai ales în privința terenurilor extravilane, deoarece începând cu anul 2018 în programul APIA vor fi acceptate numai terenurile deja întabulate.
- Să acordăm atenție verificării datelor cadastrale și în ceea ce privește cimitirele.

IV. DECLARAȚII DE IMPOZIT

Impozitul pe imobile - Conform noii legislații, fiecare proprietar de imobil este obligat să depună la organele competente declarație de impozit pentru imobilele aflate în proprietatea sa. Declarațiile de impozit ale imobilelor se depun până în data de 31 ianuarie a fiecărui an (în cazul reevaluării, până în 31 martie) la sediile

administrațiilor locale. În declarațiile astfel depuse, trebuie semnalate în mod explicit acele imobile, care în virtutea noii legi a impozitării sunt scutite de la plata impozitelor. Declarației trebuie atașate acele acte doveditoare, din care reiese scutirea de la impozitare. Conform noii legi, proprietarii de clădiri supuse impozitării sunt obligați să le reevalueze din trei în trei ani, indiferent dacă sunt în situația de fi impozitate sau nu!

Sunt scutite de la impozit bisericile, clădirile parohiale. Nu sunt scutite de la impozit părțile clădirilor parohiale care sunt închiriate. Sunt scutite de la impozit acele clădiri, despre care putem dovedi, că sunt folosite la activități religioase: săli pentru orele de religie, săli de comunitate, sau alte clădiri cu caracter comunitar. Clădirile monument istoric sunt scutite de la impozit, excepție cele folosite în scop comercial.

Legea permite ca administrația locală să scutească de la impozit clădirile, sau părțile de clădire mai sus menționate. Cererea de scutire trebuie depusă până în data de 31 decembrie a anului precedent celui pentru care se solicită. (*v. Codul Fiscal, Art. 456., 2, 3.*)

Impozite pe teren - Începând cu anul precedent (2016) terenurile folosite în scop comercial (închiriate) sunt supuse impozitării (*v. Codul Fiscal 2016, A. 464, (1), d.*).

Se poate solicita administrației locale scutirea de la impozitare a terenurilor închiriate în scop agricol. Și în acest caz, declarației de impozit i se va atașa un formular special, care va fi depus până în data de 31 decembrie a anului în curs. În cazul în care administrația locală dă curs cererii, scutirea de la impozitare va intra în vigoare începând cu anul succesiv (*v. Codul Fiscal 2016, Art. 464. (3).*).

Și terenurile aparținătoare clădirilor închiriate, în cazul în care fac subiectul contractului, sunt supuse impozitării.

Cerere de scutire de la plata impozitului pe teren - MODEL:

Către Consiliul Local _____

Având în vedere dispozițiile art. 464 alin. 1 lit.d) Cod Fiscal, potrivit cărora sunt scutite de la plata impozitului pe teren, terenurile aparținând cultelor religioase recunoscute oficial și asociațiilor religioase, precum și componentelor locale ale acestora, cu excepția suprafețelor care sunt folosite pentru activități economice,

Vă învederăm faptul că terenurile cu privire la care a fost reconstituit dreptul de proprietate în favoarea instituției noastre, au constituit dintotdeauna bunuri ecleziastice și veniturile obținute după acestea au fost utilizate exclusiv pentru asigurarea întreținerii bisericii romano-catolice locale.

Forma legală prin care terenurile aparținând instituției noastre sunt folosite în prezent, este aceea a arendei, sens în care parohia încheie contract de arendă pe de o parte, pentru a asigura menținerea caracterului fertil al terenului, pe de altă parte, pentru ca din veniturile obținute de la arendaș, să poată fi întreținută, renovată biserica și să poată fi realizate o serie de activități socio-caritative specifice instituției noastre în beneficiul comunității locale.

Prin urmare, contractele de arendă nu se încheie pentru obținerea unui profit pentru parohie, ci doar în scopul de a folosi veniturile obținute exclusiv în beneficiul comunității, întregul venit obținut fiind reinvestit în întreținerea și activitățile uzuale ale bisericii.

În aceste condiții, nu se poate considera că aceste terenuri sunt folosite pentru activități economice, sens în care solicităm, în conformitate cu disp. art. 464 alin. 2 din Codul Fiscal, să dispuneți prin Hotărâre de Consiliu Local, scutirea de la plata impozitului pentru aceste terenuri.

V. CONTRACTE

Doresc să atrag atenția confrăților preoți în mod deosebit asupra contractelor și altor învenții încheiate în numele parohiei. Experiențele din trecut dovedesc faptul, că este nevoie să urmărim cu mare atenție și prudență întregul proces al încheierii contractelor. Pe lângă prevederile bisericești în acest sens, trebuie să luăm în considerare și prevederile legilor civile, respectiv să privim la toate acele circumstanțe, care ne pot ajuta, în așa fel, încât contractele pe care le încheiem în numele parohiei să fie minuțioase, complete, asigurând întru totul binele și interesul comunității locale și al Bisericii.

- Solicit în continuare, ca **fiecare contract** referitor la clădiri sau terenuri, care urmează a fi încheiat de către parohi în numele parohiei, să fie mai întâi trimise spre verificare biroului administrativ al Episcopiei!
- Contractele pe perioade lungi sau cele cu valoare ridicată, sunt considerate în dreptul canonic acte administrative patrimoniale extraordinare, și sunt valide numai cu acordul prealabil al episcopului (*v. CIC 1281.k. 1.§, 1292.k. 1.§*).
- De asemenea în cazul vânzării sau cumpărării imobilelor bisericești, acordul episcopului este condiție a validării contractelor (*v. CIC 1291.k. 1.§*).
- Contractele pentru utilități (gaze, curent, apă, canalizare, telefon, internet) pot fi încheiate în continuare fără acordul explicit al episcopului.

VI. PROTECȚIA MUNCII

Să nu neglijăm asigurarea condițiilor de muncă în conformitate cu prevederile protecției muncii în parohiile și bisericile noastre. De multe ori omitem să acordăm atenție acestor norme, și în mediul de lucru pot apărea incidente care vor fi imputate angajatorului. Tocmai de aceea vă adresez tuturor rugămintea, să

atenționăm angajații bisericești și pe toți cei care prestează muncă voluntară asupra acelor împrejurări, care pot reprezenta pericole din punctul de vedere al protecției muncii. Să ne străduim și noi să evităm toate acele împrejurări, care reprezintă un potențial pericol.

La asigurarea măsurilor de protecția muncii este important, ca în cazul lucrărilor de renovare/construire să încheiem cu firma constructoare contractul de așa manieră, încât acesta să includă scutirea parohului și a parohiei de orice răspundere cu privire la eventualele accidente de muncă. În cazul lucrărilor de anvergură, această prevedere trebuie redactată separat, într-un document special.

* * *

Nr. 683/2017.

PREGĂTIREA EVENIMENTELOR PRILEJUITE DE ANUL SFÂNTULUI LADISLAU

Doresc să reamintesc confrăților preoți, că odată cu începerea Postului Mare, așa cum am specificat într-o circulară precedentă (OC VI/2016, pag. 6., punctul 2. și anexă), trebuie să facem cunoscut credincioșilor materialul de lucru legat de Anul Sfântului Ladislau (Materialul va apărea în scurt timp și în limba română!). Să ne străduim aprofundat împreună cu credincioșii în mod special partea a II-a a îndrumaului care a fost deja distribuit, pentru ca mai apoi, întâlnirile regionale să nu fie doar un prilej de aducere aminte a sfântului rege fondator al diecezei noastre, ci să fie prilej de înnoire a angajamentului nostru de a trăi în credință și virtute. Este responsabilitatea noastră a tuturor, să tratăm cu seriozitate oportunitățile pe care Dumnezeu ni le-a dăruit, și prin care putem să devenim edificatorii și sfințitorii comunităților, familiilor și a diecezei noastre și a lumii întregi. Contez pe colaborarea onestă și disponibilitatea fiecăruia, mulțumindu-vă de pe acum pentru statornicie!

Oradea, 25 februarie 2017.

† Ladislau m.p.
episcop